

**Beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften
'Verhaal Wet Werk en Bijstand 2013'**

Inhoudsopgave

HOOFDSTUK 1   ALGEMEEN

- Wettelijk kader
- Overige grondslagen voor het bijstandsverhaal

HOOFDSTUK 2   VERHAAL VAN BIJSTAND

- Verhaal van bijstand

HOOFDSTUK 3   HERZIEN VAN VERHAAL VAN BIJSTAND

HOOFDSTUK 4   GEHEEL OF GEDEELTELIJK AFZIEN VAN VERHAAL VAN BIJSTAND

- Afzien van het nemen van een verhaalsbesluit
- Schuldsanering en faillissement

HOOFDSTUK 5   BEOORDELING VAN MATE VAN ONDERHOUDSP LICHT

- Beoordeling onderhoudsplicht

HOOFDSTUK 6   VERHALEN VAN RECHTERLIJKE UITSPRAAK BETREFFENDE LEVENSONDERHOUD

- Verhaal op grond van rechterlijke uitspraak (alimentatiebeschikking)
- Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdrage (LBIO)

HOOFDSTUK 7   HERZIENING BESCHIKKING RECHTBANK

- Verhaalsbijdrage in aanvulling op een door de rechter vastgestelde onderhoudsbijdrage (alimentatiebeschikking)

HOOFDSTUK 8   HET VERHAALSBSLUIT

- Het verhaalsbesluit

HOOFDSTUK 9   VERHAAL IN RECHTE

- Verhaal in rechte
- Wijziging door de rechter vastgestelde verhaalsbijdrage

HOOFDSTUK 10   HERONDERZOEK

- Onderzoek naar draagkracht
- Onderzoek naar incassomogelijkheden

HOOFDSTUK 11   INVORDERING

- Acceptgirokaarten
- Vereenvoudigd derdenbeslag

HOOFDSTUK 12   OVERIGE BEPALINGEN

- Gevallen waarin de beleidsregels niet voorzien
- Citeertitel
- Inwerkingtreding

TOELICHTING

BELEIDSREGELS EN UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN VERHAAL WET WERK EN BIJSTAND 2013

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Wettelijk kader

1. De beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften verhaal zijn gebaseerd op artikel 61 tot en met 62i van de Wet Werk en Bijstand.
2. Zoals blijkt uit artikel 61 van de Wet Werk en Bijstand is het bijstandsverhaal als een bevoegdheid aan het college van burgemeester en wethouders, hierna te noemen 'het college', toegekend.

Overige grondslagen voor het bijstandsverhaal

3. De uitvoering van het bijstandsverhaal wordt mede bepaald door:
  - a. het rapport van de landelijke werkgroep TREMA (Tijdschrift voor de Rechterlijke Macht) ten aanzien van de vaststelling van alimentatiebedragen, alsmede de financiële bijlagen bij dit rapport;
  - b. de beoordeling door de Rechtbank en het Gerechtshof;
  - c. de relevante gepubliceerde jurisprudentie in alimentatiezaken en bijstandsverhaal;
  - d. de circulaires van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over het bijstandsverhaal 21 januari 1993 en 14 juli 1995.

HOOFDSTUK 2 VERHAAL VAN BIJSTAND

Verhaal van bijstand

4. Het college maakt gebruik van de bevoegdheid tot het verhalen van kosten van bijstand:
  - a. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: op degene die bij het ontbreken van gezinsverband zijn onderhoudsplicht jegens zijn echtgenoot, of minderjarig kind niet of niet behoorlijk nakomt en op het minderjarige kind dat zijn onderhoudsplicht jegens zijn ouders niet of niet behoorlijk nakomt;
  - b. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek: op degene die zijn onderhoudsplicht na echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed niet of niet behoorlijk nakomt;
  - c. tot de grens van de onderhoudsplicht als bedoeld in Boek 1 van de het Burgerlijk Wetboek: op degene die zijn onderhoudsplicht op grond van artikel 395a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek niet of niet behoorlijk nakomt jegens zijn meerderjarig kind aan wie bijzondere bijstand is verleend;
  - d. op degene aan wie de persoon die bijstand ontvangt of heeft ontvangen een schenking heeft gedaan voor zover bij het besluit op de bijstandsaanvraag met de geschonken middelen rekening zou zijn gehouden indien de schenking niet had plaatsgevonden, tenzij gelet op alle omstandigheden aannemelijk is dat de schenker ten tijde van de schenking de noodzaak van bijstandsverlening redelijkerwijs niet heeft kunnen voorzien;
  - e. op de nalatenschap van de persoon indien:
    1. ten onrechte of tot een te hoog bedrag bijstand is verleend dan wel anderszins onverschuldigd is betaald en voor zover voor het overlijden nog geen terugvordering heeft plaatsgevonden;
    2. bijstand is verleend in de vorm van geldlening of als gevolg van borgtocht.

5. In verband met de wettelijke onderhoudsplicht verhaalt het college op de onderhoudsplichtige:
  - a. de periodieke algemene bijstand voor de kosten van levensonderhoud;
  - b. de bijzondere bijstand voor de kosten van levensonderhoud aan meerderjarige kinderen (artikel 62 sub c van de Wet Werk en Bijstand).
6. De wettelijke onderhoudsplicht als genoemd in artikel 5b heeft geen betrekking op de kosten van incidentele bijzondere bijstand ingevolge artikel 35 van de Wet Werk en Bijstand.

HOOFSTUK 3   HERZIEN VAN VERHAAL VAN BIJSTAND

7. Het college kan op grond van een herzieningsverzoek van de onderhoudsplichtige en als gevolg van diens gewijzigde omstandigheden, waaronder een aanzienlijke verhoging van de woonlasten, een terugval van inkomen buiten de schuld om van de onderhoudsplichtige en een wijziging in de gezinssituatie, de opgelegde onderhoudsbijdrage geheel of ten dele herzien.

HOOFDSTUK 4   GEHEEL OF GEDEELTELIJK AFZIEEN VAN VERHAAL VAN BIJSTAND

Afzien van het nemen van een verhaalsbesluit

8. Het college ziet af van het nemen van een verhaalsbesluit indien:
  - a. het op te leggen verhaalsbedrag, al dan niet in aanvulling op een reeds bestaande alimentatieverplichting, lager is dan € 50,- per maand of € 600,- per jaar;
  - b. daarvoor gelet op de omstandigheden van degene op wie verhaal wordt gezocht of degene die de bijstand ontvangt of heeft ontvangen, dringende redenen aanwezig zijn;
  - c. onderhoudsplichtigen een uitkering ingevolge Bbz-levensonderhoud ontvangen.

Schuldsanering en faillissement

9. De onderhoudsplichtige wordt geacht geen draagkracht te hebben als hij is toegelaten tot en voor de duur van het gerechtelijke traject van schuldsanering in het kader van de WSNP (Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen).
10. De vordering op de onderhoudsplichtige in verband met verhaal van bijstand wordt, tot de datum van toelating tot een schuldsanering in het kader van de WSNP, ingebracht in de schuldsanering, waarbij de gemeente zich beroept op de wettelijke bevoorrechtiging die aan deze vordering is toegekend.
11. Een voorstel tot schuldsanering wordt alleen in overweging genomen als de schuldsanering tot stand komt door tussenkomst van een erkende schuldhulpverlenende organisatie.
12. Ingeval van faillissement van de onderhoudsplichtige:
  - a. wordt voor de duur van het faillissement de maandelijkse verhaalsbijdrage op nihil gesteld, tenzij de faillissementsrechter de verhaalsbijdrage als een maandelijkse verplichting heeft opgenomen in de faillissementsbeschikking, en
  - b. wordt bij de curator de vordering tot de datum van de uitspraak van het faillissement ingediend.

HOOFDSTUK 5   BEOORDELING VAN MATE VAN ONDERHOUDSP LICHT

Beoordeling onderhoudsplicht

13. Bij de beoordeling van het bestaan van het verhaalsrecht als bedoeld in artikel 159a van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek en in artikel 4 onder a, b en c en de omvang van het te verhalen bedrag wordt rekening gehouden met de maatstaven

die gelden en de omstandigheden die van belang zijn in het geval dat de rechter dient te beslissen over de vraag of en, zo ja, tot welk bedrag een uitkering tot levensonderhoud na echtscheiding, scheiding van tafel en bed of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed zou moeten worden toegekend.

14. Voor de in artikel 13 genoemde beoordeling wordt ten aanzien van de vaststelling van de verhaalsbijdrage, het rapport van de werkgroep TREMA voor de vaststelling van alimentatiebedragen, de zogenaamde TREMA-normen, toegepast.

HOOFDSTUK 6 VERHALEN VAN RECHTERLIJKE UITSPRAAK BETREFFENDE LEVENSONDERHOUD

Verhaal op grond van rechterlijke uitspraak (alimentatiebeschikking)

15. Indien een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud verschuldigd op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek die uitvoerbaar is niet wordt nagekomen, wordt verhaald in overeenstemming met deze uitspraak.
16. De betaling van het verschuldigde geschiedt binnen 30 dagen na bekendmaking van het besluit tot verhaal overeenkomstig artikel 15.
17. Degene op wie wordt verhaald, kan binnen de termijn waarbinnen betaling moet plaatsvinden tegen het besluit tot verhaal in verzet komen door een verzoekschrift aan de rechtbank. Het verzet kan niet gegrond zijn op de bewering dat de uitkering tot onderhoud ten onrechte is opgelegd of onjuist is vastgesteld. Indien tijdig verzet is gedaan, wordt de invordering pas voortgezet zodra het verzet is ingetrokken of ongegrond verklaard.
18. Het college is bevoegd, met uitsluiting van degene die de bijstand ontvangt, het verschuldigde bij dwangbevel in te vorderen.

Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO)

19. Met inachtneming van het recht van de bijstandsgerechtigde om zelf de inning van alimentatie over te dragen aan het LBIO, vindt inning van alimentatieverplichtingen bij onderhoudsplichtigen, voor zover niet vrijwillig door deze onderhoudsplichtigen aan de betalingsverplichting wordt voldaan, plaats volgens de artikelen 15 tot en met 18.

HOOFDSTUK 7 HERZIENING BESCHIKKING RECHTBANK

Verhaalsbijdrage in aanvulling op een door de rechter vastgestelde onderhoudsbijdrage (alimentatiebeschikking)

20. Het door de rechter vastgestelde verhaalsbedrag kan op verzoek van het college of van degene op wie verhaal wordt uitgeoefend door de rechter worden gewijzigd op grond van gewijzigde omstandigheden.
21. Het college kan aan de rechter verzoeken het verhaalsbedrag in afwijking van een rechterlijke uitspraak betreffende levensonderhoud, verschuldigd krachtens Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek vaststellen, indien de rechter:
  - a. deze uitspraak zou kunnen wijzigen op de gronden, genoemd in de artikelen 157 en 401 van dat boek;
  - b. geen rekening heeft kunnen houden met alle voor de betrokken beslissing in aanmerking komende gegevens en omstandigheden betreffende beide partijen.
22. Het verhaalsbedrag zoals bedoeld in de artikelen 20 en 21 wordt niet opgelegd als dit minder bedraagt dan € 50,- per maand.

HOOFDSTUK 8 HET VERHAALSBSLUIT

Het verhaalsbesluit

23. Een besluit tot verhaal op grond van artikel 1 wordt door het college aan degene op wie verhaal wordt gezocht medegedeeld. Het besluit vermeldt de ingangsdatum van de op te leggen verhaalsbijdrage en het bedrag of de bedragen waarvan, evenals de termijn of termijnen waarbinnen, betaling wordt verlangd.
24. Bij verhaal op de nalatenschap wordt de mededeling gericht tot de langstlevende echtgenoot of een der erfgenamen die geacht kan worden bij de afwikkeling van de nalatenschap te zijn betrokken.
25. Het verhaalsbesluit wordt gezonden naar het adres waar de belanghebbende volgens de Gemeentelijke Basisadministratie staat ingeschreven, tenzij belanghebbende uitdrukkelijk heeft verzocht om toezending van correspondentie op een ander adres.

Hoofdstuk 9 VERHAAL IN RECHTE

Verhaal in rechte

26. Indien de belanghebbende weigert of nalaat noodzakelijke informatie aan het college te verstrekken dan wel niet uit eigen beweging bereid is de verhaalsbijdrage aan het college te betalen dan wel niet of niet tijdig tot betaling ervan overgaat, besluit het college tot verhaal in rechte.
27. Het college ziet af van verhaal in rechte indien het een afgesloten periode betreft en het totaal te verhalen bedrag niet hoger is dan € 250,-.

Wijziging door de rechter vastgestelde verhaalsbijdrage

28. Het door de rechter vastgestelde verhaalsbedrag kan worden gewijzigd op grond van gewijzigde omstandigheden dan wel als blijkt dat het verhaalsbedrag niet (meer) voldoet aan de wettelijke maatstaven.

HOOFDSTUK 10 HERONDERZOEK

Onderzoek naar draagkracht

29. In verband met de aanpassing van een opgelegde verhaalsbijdrage vindt eenmaal per drie jaar een heronderzoek plaats naar de wijzigingen in de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige.
30. De termijn van een heronderzoek is eenmaal per vijf jaar ingeval de rechter de onderhoudsbijdrage (alimentatie- en verhaalsbeschikking) heeft vastgesteld.
31. Van de in de artikelen 29 en 30 genoemde termijnen kan worden afgeweken indien tussentijds bekend wordt dat zich wijzigingen hebben voorgedaan of zullen gaan voordoen in de financiële omstandigheden van de onderhoudsplichtige.

Onderzoek naar incassomogelijkheden

32. Als de onderhoudsplichtige niet uit vrije wil volledig voldoet aan de opgelegde betalingsverplichting dan doet het college onderzoek naar de mogelijkheden van gedwongen incasso, waarbij binnen de wettelijke bevoegdheden en mogelijkheden van de gemeente informatie bij derden wordt ingewonnen.

HOOFDSTUK 11 INVORDERING

Acceptgirokaarten

33. Voor de betaling van de opgelegde betalingsverplichting verzendt het college in beginsel maandelijks acceptgirokaarten. Deze verzending vindt steeds plaats aan

het einde van de maand en heeft betrekking op diezelfde maand. De betaling vindt dus achteraf plaats. En het niet ontvangen van acceptgirokaarten ontslaat de belanghebbende niet van de verplichting tot het betalen van de onderhoudsbijdrage.

Vereenvoudigd derdenbeslag

34. Indien de onderhoudsplichtige de betalingsverplichting als gevolg van de gerechtelijke uitspraak niet of niet meer nakomt, dan wordt de verhaalsbeschikking ten uitvoer gelegd door middel van een executoriaal beslag overeenkomstig de artikelen 479b tot en met 479g van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Het leggen van executoriaal derdenbeslag op loon of uitkering is uitbesteed aan een gerechtsdeurwaarder.

HOOFDSTUK 12 OVERIGE BEPALINGEN

Gevalen waarin de beleidsregels niet voorzien

35. Inzake de onderwerpen die vallen onder de discretionaire bevoegdheid van het college, waarin deze beleidsregels niet voorzien, beslist het college.

Citeertitel

36. Deze beleidsregels kunnen worden aangehaald als beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften 'Verhaal Wet Werk en Bijstand 2013'.

Inwerkingtreding

37. a. De beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften 'Verhaal Wet Werk en Bijstand 2013' treden in werking met ingang van de eerste dag na bekendmaking.
b. De door het college op 11 december 2001 vastgestelde nota Verhaal wordt ingetrokken per datum bekendmaking van de onder a genoemde beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften.

Burgemeester en wethouders van Boxmeer,
de secretaris-directeur, de burgemeester,

drs. ir. H.P.M. van de Loo

K.W.T. van Soest

TOELICHTING BELEIDSREGELS EN UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN VERHAAL WET WERK EN BIJSTAND 2013

Met ingang van 1 januari 2004 is de Algemene bijstandswet (Abw) vervangen door de Wet Werk en Bijstand (Wwb). De artikelen 56, 61 en 62 van de Wet Werk en Bijstand, betreffende de kinderalimentatie en het bijstandsverhaal, zijn daarbij niet in werking getreden in afwachting van de invoering van een gewijzigd kinderalimentatiestelsel.

In artikel 13 Invoeringswet Wet Werk en Bijstand was bepaald dat kosten van bijstand voorsnog door het college kon worden verhaald in de gevallen en overeenkomstig de regels aangegeven in de artikelen 92 lid 2 en 3 Abw tot en met artikel 105 en artikel 141 Abw. Dit was bedoeld als tijdelijke maatregel in afwachting van de inwerkingtreding van het nieuwe kinderalimentatiestelsel. Aangezien dit nieuwe kinderalimentatiestelsel er niet is gekomen zijn de verhaalsbepalingen opgenomen in de Wet Werk en Bijstand. De verplichting tot bijstandsverhaal uit de Abw is daarbij een bevoegdheid van het college geworden.

Het bijstandsverhaal is een bevoegdheid van het college. In deze beleidsregels wordt beschreven op welke wijze uitvoering wordt gegeven aan deze bevoegdheid. De beleidsregels zijn een weergave van de huidige uitvoeringspraktijk op hoofdlijnen. Als gevolg van de implementatie van de Wet aanscherping handhaving en sanctiebeleid SZW-wetgeving én de regionale samenwerking Noordoost-Brabant vindt er een actualisering plaats van de bestaande verhaalsregels. De uitvoeringspraktijk is voorsnog dezelfde als in het verleden reeds werd toegepast.

Met ingang van 1 juli 2009 is de vierde Tranche van de Algemene Wet Bestuursrecht (Awb) in werking getreden. Het betreft een homogenisering en codificering van onder meer de inning van bestuurlijke geldschulden en bestuurlijke boetes. De overheveling van onderwerpen van bijzondere wetten, zoals de Wet Werk en Bijstand, naar de Algemene Wet Bestuursrecht betekent ook voor sociale zekerheidswetgeving in het gemeentelijk domein dat overeenkomstig de gestandaardiseerde werkwijze in de uitvoering moet worden gehandeld. De bepalingen van de vierde Tranche Algemene Wet Bestuursrecht zijn verwerkt in de Beleidsregels en uitvoeringsvoorschriften verhaal Wet Werk en Bijstand.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING OP DE BELEIDSREGELS EN UITVOERINGSVOORSCHRIFTEN VERHAAL WET WERK EN BIJSTAND 2013

HOOFDSTUK 1 ALGEMEEN

Wettelijk kader

Artikel 1.

De Wwb geeft het college de bevoegdheid om de gemaakte kosten van bijstand (uitkering) te verhalen op derden. De gevallen en de wijze waarop op derden verhaald mag worden, zijn opgesomd in de wet. De Ioaw en Ioaz kennen geen verhaalsmogelijkheid.

Overige grondslagen voor het bijstandsverhaal

Artikel 3.

De rechterlijke macht stelt (half) jaarlijks een rapport op, dat aanbevelingen geeft voor een eenvormige praktische invulling van de wettelijke maatstaven, behoefte en draagkracht, berekeningsmodellen en de daarbij behorende tarieven (de zogenaamde Tremanormen, 'Trema' staat voor Tijdschrift voor de Rechterlijke Macht). Zowel in de alimentatie- als de verhaalsjurisprudentie wordt het Trema-rapport als leidraad gebruikt. Uitgangpunt is dat de Tremanormen ook gehanteerd worden in onze uitvoeringspraktijk. Aangezien dit rapport niet specifiek voor de verhaalswetgeving is geschreven, maar voor de alimentatiewetgeving, kan strikte toepassing hiervan leiden tot onbillijkheden. In dat geval wordt (gemotiveerd) afgeweken van de Tremanormen.

HOOFDSTUK 2 VERHAAL VAN BIJSTAND

Verhaal van bijstand

Artikel 4 – 5 - 6.

Zolang er een onderhoudsplichtige is, mogen de gemaakte kosten van bijstand of inkomensvoorziening tot aan de grens van zijn onderhoudsplicht, als bedoeld in Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, worden verhaald in de situaties zoals omschreven in artikel 4 onder a tot en met e van de beleidsregels.

De omvang van de onderhoudsplicht wordt bepaald door:

- de duur van de onderhoudsplicht (artikel 1:157 Burgerlijk Wetboek)
- de behoefte van de onderhoudsgerechtigde (artikel 1:397 Burgerlijk Wetboek)
- de draagkracht van de onderhoudsplichtige (artikel 1:397 Burgerlijk Wetboek)
- hoogte van de verstrekte bijstand: er kan nooit meer bijstand op de onderhoudsplichtige worden verhaald dan er (bruto) is verstrekt.

In artikel 62f Wwb is bepaald dat kosten van bijstand kunnen worden verhaald op degene aan wie de persoon die bijstand ontvangt of heeft ontvangen een schenking heeft gedaan. Voorwaarden zijn dat:

- a. gelet op alle omstandigheden, aannemelijk is dat de schenker ten tijde van de schenking de noodzaak van bijstandsverlening redelijkerwijs heeft kunnen voorzien en
- b. met de geschonken middelen rekening zou zijn gehouden bij het besluit op de aanvraag indien de schenking niet had plaatsgevonden.

HOOFDSTUK 4 GEHEEL OF GEDEELTELIJK AFZIEEN VAN VERHAAL VAN BIJSTAND

Afzien van het nemen van een verhaalsbesluit

Artikel 8a.

Er wordt uit doelmatigheidsoverwegingen en overeenkomstig de terugvorderingsregels, een kruimelbedrag gehanteerd: indien de op te leggen onderhoudsbijdrage lager is dan € 50,- per maand wordt afgezien van het opleggen van een onderhoudsbijdrage. Van wijziging van een opgelegde onderhoudsbijdrage (na een heronderzoek) wordt eveneens afgezien indien de wijziging ten nadele van de onderhoudsplichtige lager is dan € 50,- per maand. Indien te voorzien is dat de maximaal op te leggen onderhoudsbijdrage over 12 maanden in totaal minder dan € 600,- bedraagt, wordt eveneens afgezien van het opleggen van een onderhoudsbijdrage. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen bij een kortdurende uitkeringsperiode van de onderhoudsgerechtigde.

8b. Er kunnen zich voorts situaties voordoen waarbij afgezien kan worden van verhaal om dringende redenen. Denk hierbij aan situaties waarbij sprake is van ernstige bedreiging ten opzichte van de onderhoudsgerechtigde. In de gevallen waarin vanwege dringende redenen van verhaal wordt afgezien, moet sprake zijn van maatwerk dat uit de rapportage zal moeten blijken.

8c. De Bbz-regeling moet er voor zorgen dat mensen op termijn zelfstandig door middel van inkomsten uit onderneming in hun bestaansvoorziening kunnen voorzien. Het Bbz geeft daarvoor een overbrugging die (voorlopig) als geldlening wordt verstrekt.

Voorkomen moet worden dat aan de ene kant geld wordt verstrekt, wat aan de andere kant wordt verhaald. Dit zal contraproductief werken.

De zelfstandige moet ruimte krijgen om zijn bedrijf uit te bouwen en uit de bijstand te geraken en te blijven. Om die reden wordt geen onderhoudsbijdrage gedurende de periode van de bijstandsverstrekking gevraagd.

Daarna wordt gewoon een verhaalsonderzoek uitgevoerd, waarbij de terugbetalingsverplichting in het kader van het Bbz als aftrekpost geldt. Omdat de draagkracht van een zelfstandige moeilijk te bepalen is, kan eventueel extern advies (IMK) worden ingewonnen.

Schuldsanering en faillissement

Artikel 9 – 10 – 11 - 12.

Wanneer een vordering door middel van een verhaalsbesluit is vastgelegd dan kan er in een later stadium reden zijn om de vordering (gedeeltelijk) buiten invordering te stellen om bijvoorbeeld een schuldsaneringstraject meer succesvol te kunnen laten verlopen. Uiteraard moeten aan de kwijtschelding regels worden verbonden. Belangrijk daarbij is dat het besluit tot afzien van verdere invordering ingetrokken kan worden indien het schuldsaneringstraject uiteindelijk niet tot stand komt of achteraf blijkt dat de onderhoudsplichtige onjuiste informatie heeft verstrekt.

Het college kan op verzoek van degene op wie verhaald wordt, besluiten gedeeltelijk af te zien van verhaal van kosten van bijstand of inkomensvoorziening voor zover het betreft verschuldigde verhaalsbedragen die op het moment van het besluit opeisbaar zijn, indien:

- a. redelijkerwijs te voorzien is dat degene op wie wordt verhaald niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden en
- b. redelijkerwijs te voorzien is dat een schuldregeling met betrekking tot alle vorderingen van de overige schuldeisers zonder een zodanig besluit niet tot stand zal komen en
- c. de vordering van de gemeente wegens verhaal van bijstand ten minste zal worden voldaan naar evenredigheid met de vorderingen van de schuldeisers van gelijke rang.
- d. niet wordt voldaan aan de voorwaarden die aan het afzien van verdere invordering worden verbonden.

HOOFDSTUK 5   BEOORDELING VAN MATE VAN ONDERHOUDSPLICHT

Beoordeling van mate onderhoudsplicht

Artikel 13 – 14.

Indien er sprake is van een onderhoudsplicht ten opzichte van zowel de ex-partner als één of meer kinderen, dan wordt de onderhoudsbijdrage (ten behoeve van het kind) vastgesteld op de behoefte van het kind, conform de Trema-normen. Een eventueel resterende draagkracht wordt benut voor een onderhoudsbijdrage ten behoeve van de ex-partner. Een en ander eveneens conform de Trema-normen. Voor zowel de onderhoudsbijdrage voor het kind als de partner kan de onderhoudsplichtige fiscaal voordeel genieten.

De berekening van de verschuldigde onderhoudsbijdrage in verband met de onderhoudsplicht voor de ex-partner gebeurt conform de Trema-normen, rekening houdend met de omstandigheden van het geval. Daar waar toepassing van de Trema-normen tot onbillijkheden leidt, wordt ten gunste van de onderhoudsplichtige afgeweken.

Verhaal op grond van een rechterlijke uitspraak (alimentatiebeschikking)

Artikel 17.

Indien een onderhoudsplichtige aangeeft dat hij de opgelegde alimentatie niet meer kan betalen, dient hij een gemotiveerd verzoekschrift bij de rechtbank in te dienen. De onderhoudsgerechtigde dient hierop te reageren. Als de onderhoudsplichtige geen alimentatie meer betaalt, dan wordt deze niet meer op de Wwb-uitkering van de onderhoudsgerechtigde gekort. Wel dient de te betalen alimentatie opgeboekt te worden als schuld aan de gemeente. Afhankelijk van de uitspraak volgt aanpassing – correctie – invordering.

HOOFDSTUK 8   HET VERHAALSBSLUIT

Het verhaalsbesluit

Artikel 23.

Wettelijk is niets geregeld omtrent de ingangsdatum van het verhaalsbedrag. De jurisprudentie laat de rechtszekerheid ten opzichte van de onderhoudsplichtige het zwaarst wegen. Tot het moment dat hij kennis neemt van het verhaalsbesluit hoeft de onderhoudsplichtige nog geen rekening te houden met een betalingsverplichting ten opzichte van de gemeente.

Er wordt voor gekozen om de ingangsdatum in principe vast te stellen op de eerste van de maand volgend op de maand van het verhaalsbesluit, tenzij de onderhoudsplichtige heeft getraineed met het verstrekken van informatie. De onderhoudsplichtige mag hier geen voordeel uit halen. Alsdan wordt de ingangsdatum door de gemeente in redelijkheid op een eerdere datum vastgesteld. Voorbeeld: als de onderhoudsplichtige op 12 november wordt bericht over de hoogte van de onderhoudsbijdrage wordt de ingangsdatum in principe vastgesteld op 1 december.

Volgens vaste jurisprudentie moet de vordering binnen 6 maanden na het laatste contact met de onderhoudsplichtige worden voorgelegd aan de rechtbank. De gemeente mag dus niet langer dan 6 maanden stilzetten.

Artikel 25.

Kosten van bijstand of inkomensvoorziening kunnen in 2 situaties worden verhaald op de nalatenschap van een inmiddels overleden bijstandsgerechtigde of jongere, indien aan die persoon:

- a. destijds ten onrechte bijstand of inkomensvoorziening is verstrekt, voor zover deze voor het overlijden nog niet is teruggevorderd (artikel 62f onderdeel b onder 1 Wwb) of;
- b. bijstand of inkomensvoorziening is verleend in de vorm van een geldlening of als gevolg van borgtocht (artikel 62f onderdeel b onder 2 Wwb).

Indien na het overlijden van de belanghebbende tot terugvordering wordt besloten, kan dus alleen op de nalatenschap worden verhaald, voor zover de nalatenschap verhaal biedt.

Vorderingen die er al waren vóór het overlijden van de belanghebbende vallen in de nalatenschap. Dat betekent dat de erfgenamen, die de erfenis hebben aanvaard, verantwoordelijk zijn voor de betaling van de in de nalatenschap gevallen vordering. In die gevallen is geen sprake van verhaal op de nalatenschap.

HOOFDSTUK 9 VERHAAL IN RECHTE

Verhaal in rechte

Artikel 26.

Indien onderhoudsplichtige niet bereid is uit eigen beweging de opgelegde onderhoudsbijdrage te betalen dan wel niet of niet tijdig tot betaling overgaat, is verhaal in rechte de enige weg om tot dwanginvordering te kunnen komen. Indien de verstrekking van bijstand/inkomensvoorziening aan de onderhoudsgerechtigde is beëindigd, dan wel de onderhoudsplicht is beëindigd en verhaal daarmee eindigt, wordt van verhaal in rechte afgezien, indien het totaal te verhalen bedrag minder dan € 250,- bedraagt. De tijd en energie (kosten) wegen dan niet meer op tegen de baten.

Wijziging door de rechter vastgestelde verhaalsbijdrage

Artikel 28.

Wanneer een rechterlijke verhaalsuitspraak als gevolg van gewijzigde omstandigheden niet meer in overeenstemming met de wettelijke maatstaven is, is de gemeente verplicht een nieuw verhaalsbesluit te nemen. Wanneer dit verhoging van het verhaalsbedrag tot gevolg heeft zal de gemeente, indien de onderhoudsplichtige dit bedrag niet vrijwillig betaalt, opnieuw verhaal in rechte moeten instellen.

Hoofdstuk 10 HERONDERZOEK

Onderzoek naar draagkracht

Artikel 29 – 30 – 31.

Verhaalsonderzoeken zijn intensief en blijken in de praktijk slechts in beperkte mate te leiden tot gewijzigde vaststelling van een verhaalsbijdrage. Om die reden is in dit artikel het uitgangspunt neergelegd dat een verhaalsonderzoek eenmaal per 36 maanden plaatsvindt. In de artikelen 30 en 31 zijn aanvullende criteria benoemd.

HOOFDSTUK 12 OVERIGE BEPALINGEN

Gevalen waarin de beleidsregels niet voorzien

Artikel 35.

Indien de toepassing van deze beleidsregels tot onbillijkheden leidt, kan het college ten gunste van de debiteur afwijken van de bepalingen. Van deze mogelijkheid dient terughoudend gebruik gemaakt te worden om het scheppen van precedentes tegen te gaan.

Inwerkingtreding

Artikel 37.

Deze regeling treedt in werking met ingang van de eerste dag na bekendmaking en vervangt per die datum de bestaande beleidsregels en werkwijze inzake verhaal. De hoofdregel is dus dat deze nieuwe regeling niet alleen geldt voor situaties van verhaal gelegen na datum inwerkingtreding, maar ook voor reeds bestaande rechtsverhoudingen, met dien verstande dat zolang de debiteur zich aan eerder gemaakte afspraken houdt, deze afspraken worden geëerbiedigd. Deze beleidsregels, voor zover ten nadele van de debiteur, blijven buiten toepassing.